



# Arheološki park Principij

ZA OBNOVU RIMSKOG PRINCIPIJA, JEDNOG OD RIJETKIH TAKVIH PARKOVA U EUROPI, KORIŠTEN JE I MAPE-ANTIQUÉ COLABILE

Spomenik kulturne baštine grada Rijeke – Arheološki park Principij, vojno zapovjedništvo rimske Tarsatice, jedinstven je spomenik kasne antike. Arheološkim istraživanjima, koja je proveo Hrvatski restauratorski zavod iz Zagreba 2007. godine, utvrđeno je da se na ovoj lokaciji nalazi razmjerno dobro očuvan dio kompleksa kasnoantičkog vojnog zapovjedništva zvan Principij koji je sagrađen u drugoj polovici 3. stoljeća, a srušen početkom 5. Nakon duljeg vremenskog razdoblja,

od 15. stoljeća nadalje, na ruševinama Principija izgrađene su brojne manje stambene kuće koje su se održale do 60-ih godina 20. stoljeća. Izgrađene su na dobro sačuvanim perimetralnim zidovima Principija, ali i na njegovu nekad otvorenu dijelu. Antička arhitektura oštećena je uglavnom kasnijim ukopavanjem crnih jama i kanala.

U ovaj kompleks ugrađivani su neobrađeni kameni elementi gotovo bez veziva. Protekom vremena struktura

građevine oštećena je, pa ju je trebalo obnoviti ne samo radi zaštite i očuvanja arheološkog lokaliteta već i radi vraćanja prostora gradskom životu i njegovim građanima.

## OBNOVA PODNE KAMENE OBLOGE

Prilikom obnove Arheološkog parka postavljeni su posebni zahtjevi za renovaciju podne kamene obloge. Tražio se materijal visokih mehaničkih i fizikalnih svojstava koji će se



**SLIKA 1:** Kamena podloga pripravljena za nanošenje morta za sanaciju.

**SLIKA 2:** Nanošenje tekućeg bescementnog morta MAPE-ANTIQUÉ COLABILE, koji se koristi za sanaciju i konsolidaciju zida.

**SLIKA 3:** Izvedeni MAPE-ANTIQUÉ COLABILE u još svježem stanju.

**SLIKE 4, 5, 6:** Specifični projekt renovacije i obnove povijesne građevine pokazao je široku paletu proizvoda koje Mapei može ponuditi iz svoje linije mortova za obnovu povijesnih građevina.

ugraditi lijevanjem na zbijenu podlogu te vizualno odgovarati povijesnoj sredini u koju se ugrađuje. Zbog svojih je karakteristika, stoga, odabran MAPE-ANTIQUE COLABILE, tekući bescementni mort koji se koristi za sanaciju i konsolidaciju zida. Na bazi je prirodnog hidrauličkog vapna i ekopucolana te je otporan na soli. Visokih je mehaničkih i trajnosnih svojstava, a namijenjen je obnovi povijesnih i zidanih konstrukcija. Mort se ugrađuje lijevanjem u oplatu bez vibriranja zbog svojih reoloških svojstava samougradnje. Osim toga, fizikalna svojstva morta odgovaraju povijesnim vezivima na bazi vapna i pucolana koje su na ovim prostorima koristili rimski graditelji.

Na Principiju je ugrađivan sloj morta MAPE-ANTIQUE COLABILE debljine 2 – 8 cm ojačan pocinčanom mrežom. U materijal su umiješani granulirani kameni agregat i komadići opeke kako bi se postigla željena vizualna tekstura i boja podne obloge. Ovako korišten MAPE-ANTIQUE COLABILE, s dodatkom agregata i opeke, predstavlja svojevrsni bescementni beton.



#### NOV IZGLED ANTIČKOG PRINCIPIJA

Nakon ugradnje i sazrijevanja mješavine morta MAPE-ANTIQUE COLABILE te dodatka agregata i opeke površina je obrađena četkanjem kako bi se naglasili granulati opeke i kamenog agregata koji su dodavani u mort. Tim se postupkom postigla željena struktura podne obloge koja i vi-

zualno odgovara sredini u koju je ugrađena.

Ovaj specifični projekt renovacije i obnove povijesne građevine još je jednom pokazao široku paletu proizvodova koje Mapei može ponuditi iz svoje linije morta za obnovu povijesnih građevina. Novo – stari izgled Principija, koji nikoga ne ostavlja ravnodušnim, godinama će služiti kulturnoj sceni grada Rijeke.



#### TEHNIČKI PODACI

**Arheološki park Principij**, Rijeka

**Godina izgradnje:** 3. stoljeće

**Vrijeme izvođenja radova:** studeni – prosinac 2018. godine

**Investitor:** Grad Rijeka

**Projektant:** prof. Nenad Fabijanić, dipl. ing. arh.

**Izvođač radova:** Kapitel d.o.o., Žminj

**Nadzor:** dr. sc. Josip Višnjić, Hrvatski restauratorski zavod

**Mapei koordinator:** Marko Iveković, dipl. ing. građ.

#### PROIZVODI MAPEI

**Sanacija kamene obloge:** Mape-Antique Colabile

Za više informacija posjetite [www.mapei.hr](http://www.mapei.hr) i [www.mapei.com](http://www.mapei.com)